Bojen

Nr 11 2026

Utgiven november 2026

Stegeborgs båtklubbs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

Sommaren 2026

Sommaren 2026 blev på många sätt en kontrasternas sommar för svenskt båtliv. Enligt SMHI präglades sommaren av stora skillnader mellan norra och södra Sverige, både när det gäller temperatur och nederbörd.

Juni var ovanligt varm i stora delar av landet, vilket märktes även i den östgötska skärgården och dess omnejd. Juli bjöd på mer typiskt svenskt sommarväder, med temperaturer nära det normala i södra Sverige medan norra Sverige periodvis hade svalare väder. Något som också noterades var att det stundtals var blåsigt i våra farvatten.

Augusti blev mycket nederbördsrik i Norrland, särskilt i Norrbotten där flera mätstationer registrerade över 200 mm regn under månaden. Samtidigt var stora delar av Götaland och Svealand ovanligt torra.

Sommaren 2026 bilen är tagen från Öland i slutet på juni.

I Östergötlands och Stockholms skärgårdar kommer sommaren 2026 sannolikt att bli ihågkommen som sommaren med den fantastiska juni-värmen, en relativt normal juli och en tydlig kontrast mellan det torra vädret i söder och de stora regnmängderna i norr.

För oss Stegeborgare innebar detta många fina tillfällen till skärgårdsturer innan hösten började göra sig påmind.

Sommaren skulle även kunna beskrivas som en sommar som började som Medelhavet i juni och slutade som en klassisk svensk sensommar i augusti.

Båtsommaren 2026 har varit en av de starkaste säsongerna på många år, med ett enormt tryck och slagna besöksrekord i många av landets gästhamnar. Enligt branschorganisationen Riksföreningen Gästhamnar Sverige har antalet så kallade båtnätter, det vill säga övernattningar i gästhamnar, ökat kraftigt under hela högsäsongen.

Den svenska valutan har gjort det mycket förmånligt för utländska båtturister, särskilt från Tyskland, Danmark och Norge, att semestra i Sverige. Samtidigt har många svenskar valt att semestra på hemmaplan, så kallad hemester, av samma ekonomiska skäl.

Gästhamnen Byxelkrok den 26 juni. Ännu hade inte säsongen kommit i gång för fullt.

Bland Ölands mest populära gästhamnar har Byxelkroks gästhamn haft en intensiv sommar. Hamnen, som har omkring 70 fasta platser, har under högsäsongen

Bojen Nr 11 2026 Utgiven november 2026
Stegeborgs båtklubbs medlemsblad
Ansluten till Östergötlands båtförbund

(veckorna 25–33) i princip varit fullbelagd varje kväll.

Enligt uppgifter som inhämtas från ”nätet” har Västerviks gästhamn försvarar sin position som ostkustens enskilt största gästhamn med sina cirka 350 platser. Hamnen har haft en fantastisk säsong där den internationella turismen, framför allt från Tyskland och Danmark, har varit mycket märkbar tack vare den svaga svenska kronan. De utbyggda bryggorna och den uppgraderade servicen har gjort att hamnen kunnat ta emot de stora volymerna av besökare utan större problem.

I Arkösund, där fyra stora farleder möts, har hamnen fungerat som en naturlig knutpunkt. På ”nätet” kan man finna uppgifter att både den kommunala gästhamnen, Arkösund Kajen, och Norrköpings Segelsällskaps (NSS) klubbhamn har haft ett jämnt och högt besökstryck under hela säsongen.

Även Stegeborgs hamn har enligt uppgift på ”nätet” har haft ett högt tryck på sina gästplatser. På Slottsholmen finns ett tjugotal gästplatser, och hamnen har varit mer eller mindre fullbelagd varje kväll under högsäsongen. Det har också noterats av båtägare som har sin båt i Stegeborg att gästande båtar tillfälligt har använt redan uthyrda båtplatser i småbåtshamnen. Bland de ordinarie båtplatsinnehavarna har detta dock inte väckt någon nämnvärd irritation. Däremot finns en risk att Stegeborgs Egendom går miste om intäkter när båtar använder platser utan att erlägga gästhamnsavgift.

Lindskär 2026

Lindskär öppnade för säsongen redan i början av maj och har, precis som tidigare år, varit ett uppskattad ö/holme att lägga till vid för båtfolk i området. Trots många fina dagar på sjön har styrelsen noterat att antalet besökare varit lägre än föregående år.

Även de frivilliga bidragen från besökarna har minskat, vilket innebär att intäkterna inte har nått samma nivå som under 2025.

Några Stegeborgsbåtar som samlats på Lindskär 14 augusti.

Någon säker förklaring finns inte, men styrelsen misstänker att årets väderförhållanden med dominerande västliga vindar kan ha haft en viss påverkan. Under stora delar av säsongen har västliga vindar präglat väderbilden, och under juli månad var vindarna stundtals något hårdare. Detta kan ha bidragit till att färre båtägare valt att söka sig till Lindskär och i stället valt andra naturhamnar i området.

Trots detta har Lindskär fortsatt att erbjuda en välkomnande miljö för alla besökare. Styrelsen vill rikta ett varmt tack till alla som besökt ön och till dem som genom frivilliga bidrag bidrar till skötsel och underhåll. Förhoppningen är att Lindskär även kommande år ska vara ett uppskattat besöksmål för båtfolk i skärgården.

Tidvatten

Tidvatten är havets regelbundna höjning och sänkning av vattennivån, som främst orsakas av månens gravitationskraft och i viss mån även av solen.

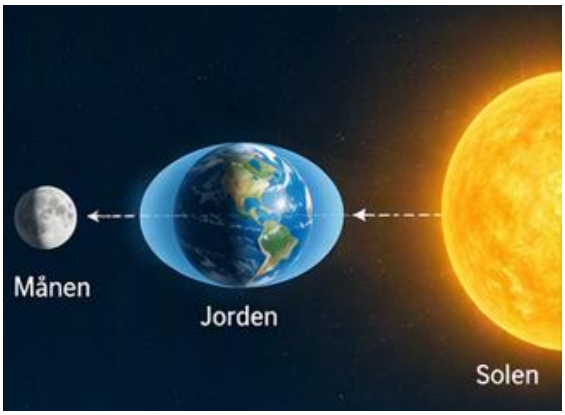
Bojen

Nr 11 2026

Utgiven november 2026

Stegeborgs båtklubbs medlemsblad

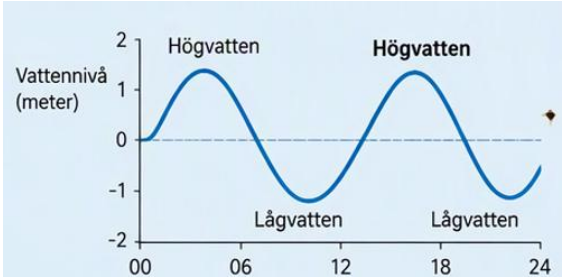
Ansluten till Östergötlands båtförbund

Bilden symboliserar hur tidvattnet fungerar, det är solen och månes dragningskraft som påverkar vattnet. När solen och månen ligger i linje med varandra är tidvattnet som störst.

Tidvattnet är som störst vid nymåne och fullmåne, då månens och solens gravitationskrafter samverkar och förstärker varandra. När månen påverkar jordens hav bildas så kallade vattenbulor på jordens båda sidor. Eftersom jorden roterar passerar de flesta platser genom dessa vattenbulor två gånger per dygn, vilket normalt ger två högvatten och två lågvatten varje dag.

I Sverige märks tidvattnet tydligast på västkusten, framför allt i Skagerrak och längs Bohuskusten. Där kan skillnaden mellan ebb och flod uppgå till cirka 30–40 centimeter. På andra platser i världen, exempelvis längs Atlantkusten, kan skillnaden mellan hög- och lågvatten överstiga 10 meter. Flod innebär att vattennivån stiger, medan ebb innebär att vattennivån sjunker.

Vattennivå varierar regelbundet, I de flesta tidvattenområden är tiden mellan högvatten och lågvatten cirka 6 timmar.

Tidvatten ger upphov till tidvattenströmmar, det vill säga strömmar som uppstår när stora vattenmassor rör sig in och ut i samband med ebb och flod. För den som besöker Bohuslän kan tidvattenströmmarna märkas i smala sund mellan öarna, även om de inte är särskilt kraftiga jämfört med andra områden, exempelvis Engelska kanalen. I Engelska kanalen måste sjöfarten därför i betydligt större utsträckning ta hänsyn till strömmarnas riktning och styrka.

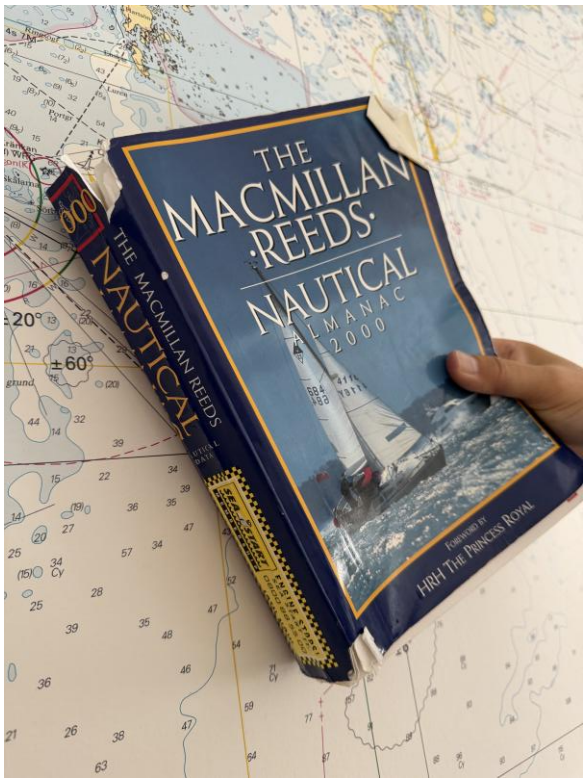

Bild på en sliten almanacka. Macmillan/Reeds Nautical Almanac inhåller 1135 sidor och är från år 2000 som användes för navigering i tid-vattenområden. I dag är den troligen ett minne blott, eftersom de flesta navigatörer använder elektroniska hjälpmedel såsom GPS-plottrar, elektroniska sjökort och tidvatten-program.

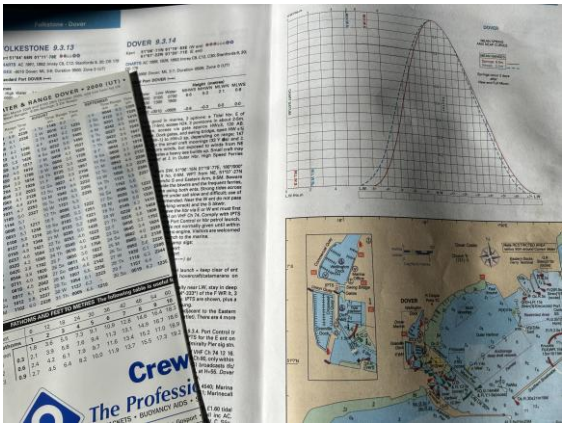
Tidigare var sjöfarare beroende av tidvattentabeller och strömatlaser för att beräkna rätt kurs och kompensera för de strömmar som uppstår till följd av ebb

Bojen Nr 11 2026 Utgiven november 2026
Stegeborgs båtklubbs medlemsblad
Ansluten till Östergötlands båtförbund

och flod. Genom noggranna beräkningar kunde man styra en kurs som tog hänsyn till både strömmarnas riktning och hastighet.

På samma sätt krävdes noggrann planering vid angöring av hamnar i områden med stora tidvattenskillnader, exempelvis i Storbritannien och Frankrike. Det var ofta nödvändigt att invänta högvatten för att kunna komma in i hamnen på ett säkert sätt. Tidvattenförhållanden och strömmar var därför en viktig del av färdplaneringen och avgjorde ofta både ruttval och ankomsttid.

I dag används elektroniska sjökort, GPS och moderna plottrar för att hantera tidvatten och strömmar. Systemen kan automatiskt beräkna kurs över grund, visa strömmarnas påverkan och hjälpa navigatören att planera rutter och hamnangöringar på ett säkert och effektivt sätt. Dessutom finns tidvatteninformation lätt tillgänglig via internet och olika appar, där man kan ta del av prognoser för hög- och lågvatten samt aktuella vattennivåer i den hamn som ska anlöpas.

"Utdrag ur Macmillan/Reeds Nautical Almanac avseende Dover i England. Av almanackan framgår att Dover hamn kan angöras från tre timmar före till tre timmar efter högvatten.

Lyssna på skärgårdsradion.

Visste ni att man i vissa delar av Sverige kan lyssna på Skärgårdsradion via DAB+ (digitalradio) utanför Stockholms-området. Vid tester fungerade bra i Arksundsområdet i somras.

Radio med DAB+ funktion, vilket fungerade bra i Arkösundsområdet i somras.

Med en DAB+-radio får man tillgång till ett större utbud av radiokanaler och kan njuta av radio med digital ljudkvalitet. Täckningen varierar mellan olika områden, men där DAB+-nätet finns utbyggt är Skärgårdsradion en av de kanaler som kan tas emot.

Skärgårdsradion är radiokanalen för er som gillar båtliv och skärgård. Här varvas musik med inslag om sjöliv, båtnyheter och sjösäkerhet. Vidare sänds kustväderprognoserna ut regelbundet i Stockholmsområdet.

DAB+ (Digital Audio Broadcasting) är en modern digital radioteknik som ger tillgång till ett större utbud av radiokanaler och ofta bättre ljudkvalitet än traditionell FM-radio.

Se skärgårdsrådens hemsida om ni har teckning i ert område

Lyssna på Skärgårdsradion

Bojen

Nr 11 2026

Utgiven november 2026

Stegeborgs båtklubbs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

Ordförande har ordet.

Nu när november närmar sig har de flesta båtägare tagit upp sina båtar på land och börjat längta efter båtsäsongen 2027. Hösten är också en tid då många passar på att planera kommande inköp, underhållsarbeten och förbättringar på båten. För många båtägare är denna planering en minst lika uppskattad del av båtlivet som själva sommarens båtturer.

Jag och min fru Lena tog upp båten i slutet av september, något tidigare än föregående år. Hösten bjöd dock på fortsatt fint väder, och både september och oktober gav goda möjligheter till många härliga båtturer på sjön. Misstänker att många av er valde att passa på att vara ute på sjön den tiden.

Jag och min fru Lena, som är jämngamla, valde att gå i pension i slutet av september. Vi kommer dock att fortsätta arbeta på timbasis med i stort sett samma arbetsuppgifter som före pensioneringen.

I samband med pensioneringen valde vi att genomföra en bilresa genom Europa med Gardasjön i Italien som slutmål. Under vår färd genom Tyskland besökte vi bland annat Laboe, cirka 15 kilometer nordost om Kiel, där den tyska ubåten U 995 från andra världskriget finns bevarad som museifartyg.

Besök vid U 995 från andra världskriget.

På hemvägen besökte vi även den tidigare topphemliga forsknings-anläggningen i Peenemünde, där Nazityskland under andra världskriget utvecklade världens första fungerande långdistansraketer och kryssnings-robotar, mer kända som V-1 och V-2.

Resan mot Italien gick via Österrike och den berömda alpvägen Grossglockner Hochalpenstrasse, som passerar genom området kring Österrikes högsta berg, Grossglockner. Färden bjöd på en storslagen naturupplevelse med branta stigningar, långa nedförsbackar och slingrande bergsvägar.

Under körningen funderade man emellanåt på om bilens bromsar skulle klara de långa utförslöporna utan att överhettas. Det visade sig dock att bilen var väl lämpad för de alpina förhållandena. Efter färden kunde man däremot notera att fälgarna hade belagts

med flygrost och bromsdamm, något som lyckligtvis var enkelt att tvätta bort.

Grossglockner och Hochalpenstrasse, man varanr för de kraftiga lutningsförhållanden.

Därefter fortsatte resan genom Dolomiterna, den välkända bergskedjan i nordöstra Italien, innan vi slutligen nådde Gardasjön. Gardasjön är Italiens största sjö och ett av Europas mest populära områden för båtliv. Sjön ligger mellan Alperna och Poslätten och omges av flera vackra orter med en närmast medelhavsliknande atmosfär.

Nu återgår vi till vardagen. Under november månad erbjuds flera intressanta aktiviteter. En av dessa är Sjölivsdagen den 7 november, ett årligen återkommande och kostnadsfritt evenemang för alla som är intresserade av båtliv, säkerhet och navigation. Evenemanget arrangeras i Norrköping, och den som vill delta måste själv anmäla sig i förväg, se länk.

Sjölivsdagen på Medborgarskolan - föreläsningar och utställare - 51580 - Norrköping | Medborgarskolan

Sjölivsdagen är ett uppskattat tillfälle att ta del av föreläsningar, utbyta erfarenheter med andra båtintresserade och fördjupa sina kunskaper inom sjösäkerhet och navigation.

Sedan har vid höstträffen (kallsupen) som sker den 21 november.

Vill avsluta månadsutskicket med att önska alla en trevlig avslutning på båtsäsongen. Kanske ses vi på Sjölivsdagen, där jag själv kommer att medverka som navigationslärare och gärna svarar på frågor om navigation, sjösäkerhet och båtliv. Förhoppningsvis träffas vi även vid höstträffen.

Om vi inte hinner ses under våra sammankomster, hoppas jag att vi möts på uppläggningsplatsen under vintern.

Vill passa på att önska alla en fin höst. Håll gärna utkik på Facebook och hemsidan där vi löpande informerar om kommande aktiviteter och evenemang.

Alexander

Båthamnen den 15 oktober, fortfarande många båtar kvar i vattnet.

Vinteruppläggningsplatsen den 15 oktober. Många båtar är redan upptagna inför vintern. Noteras att många väljer att ha masten på.

Bojen

Nr 11 2026

Utgiven november 2026

Stegeborgs båtklubbs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

SBU

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska Sjö

010-490 49 00

dygnet runt

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

*Som medlem i SBU **försäkrar du din båt extra förmånligt,** utöver andra rabatter såsom nautisk kompetens.*

Sedan 1967 har vi tryggat båtägare och båtklubbsmedlemmar i hela landet, så nästa gång nån vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig